

LÉGI OPERATŐRKÉNT
A MENNYORSZÁGBAN JÁR

A sebesség és a lóerők fanatikusa

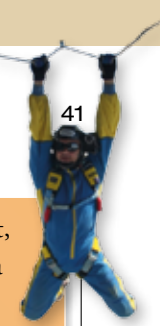
Légi operatőr, búvárkodik, motorozik, kerékpározik, kamiont és buszt vezet, szeret videózni, fotózni, és mindezt nem is akárhogyan teszi. Ha ezeket a száraz tényeket, valamint tetoválásait és a rajta lévő tornacipőjét szemléljük, joggal hihetnénk, hogy Horváth Tibor egy jóképű kalandor! De nem. Sokkal inkább egészséges gondolkodású polgár, felelős családapa. Elmúlt negyven, de az idő és az elmúlás nem foglalkoztatja. Gyerekként egy sűrű egérnek gondolta magát, aztán az ejtőernyőzés tartást és erőt adott neki, mondhatnánk, kinyitotta és egekig emelte a lényét.

A Mennysorság Tourist ejtőernyős tandem team tagja. Kamerával a fején ugrik, a levegőben rögzíti az emberek érzéseit. Örömet és félelmét, amint a repülőgépből kiugorva 200 kilométeres sebességgel közelednek a föld felé. Aki még nem ugrott, talán el sem hiszi, hogy vele is megtörténhet.

– *Félnek azok, akik még sohasem ugrottak ki egy repülőgépből?*
– Persze, valamilyen formában mindenképpen. Általában a férfiak sokkal jobban félnek, a nők bíznak bennünk. Nem is csoda! Egy számukra ismeretlen légi világban szárnyalni, idegen segítségre hagyatkozva, ez mindenképpen merész vállalkozás. Ha valaki velünk, a Mennysorság Touristot választva, akar tandemugrani, akkor nyilván nem véletlenül minket keresett meg. Mi mindig viccesre vesszük, arra törekedve, hogy ez mindenkinek élmény legyen. Valami új és megismételhetetlen, annak ellenére, hogy megismételhető.

Van, aki születés- vagy névnapi ajándékképpen kapja az ugrás lehetőségét. Elhosszabb autót a repülőtérré és ott szembesül a ténnyel, hogy mi fog történni vele. Mivel mi minden felszerelést biztosítunk, elég ha valaki egy kényelmes, sportos öltözékben érkezik. Ha kicsit hidegebb van, adunk egy laza kis sapkát is a fejére. Készítünk egy filmet is az eseményről. A video elején bemutatom a repteret, magát az ugrót, arról faggatom, hogy miképpen érzi magát, aztán következik a ruhába való beöltöztetés, a hevederekkel való rögzítés. Majd folszállunk a repülőgéppel vagy a helikopterrel a levegőbe. Mindig a tandempilóta és a hozzáerősített tandemutas előtt ugrom ki a gépből. Videózom a zuhanást, az ernyőnyitást, majd a földetérés pillanatait, majd egy kis interjúval zárom a végét. Amíg leszereljük az ugróról a ruhát, az ernyőt, addig én dvd-re írom a kisfilmet. Kicsit megvágom, zeneszámokat szerkesztek alá, és 15 perc alatt készen is van az emlék.

FOTÓ: JÁSZAI BÉLA

Hivatalosan a tandempilótával ugrik a tandemutas. Aki rendelkezik bizonyos ugrásszámmal, mondjuk már 500-szor kiugrott, az természetesen egyedül vagy négyesben is ugorhat.

– *Az első ugrás után megváltozik az emberek élete?*

– Három napig mindenképpen van az arcukon és a lényükben valami óriási mosoly, aztán minimum egy hétig mesélik az élményeiket munkahelyen, szórakozóhelyen, családnak, barátoknak. Talán úgy gondolják, hogy ez valami olyasféle dolog, amit másoknak is mindenképpen át kell élniük.

– *Akinél a kamera van, annak sokkal gyorsabbnak kell lennie, mint az utasnak. Kinek van nehezebb feladata, a tandempilótának, akihez az utas van rögzítve vagy a videózónak?*

– Egyformán könnyű vagy nehéz feladat.

Igény volt a filmezésre, és mivel mindig is szerettem fényképezni és videózni, ezért én vállaltam ezt a feladatot. Ma már olyan modern eszközök vannak a sisakba építve, olyan speciális kis komputer, ami érzékeli a magasságot, csipog, ha nyitni kell az ernyőt. A kamerát meg a sisakra lehet építeni, ahol egy kis tükör segítségével ellenőrizni tudom, hogy működik-e a szerkezet. Shoei márkájú sisakot használok, a kamerában kis méretű kazettát teszek, mert az jól bírja a hőmérséklet-változásokat. Természetesen a gyorsaság és a tapasztalat igen fontos.

– *Sok éves tapasztalatról beszélhetünk, ha a Te ejtőernyős múltadat szemléljük?*

– 1984-ben kezdtem ugrani, mindig erre vágytam, ezt szerettem volna csinálni, ez volt az álomom. A nyolcadik kerületben nőttem fel, és kisgyerekként mindig alig vártam augusztus 20-át, hogy láthassam a vízi- és a légi parádét. A műsor végén volt az ejtőernyősök mutatványa, amit mindenki nagyon kedvelt. A felnőttek főleg azért, hogy hátha történik valami szokatlan, valami félelmetes baleset. Mert az emberek ilyenek, szeretik a horrort, a szörnyűséget, a rettegést. Én viszont az egészet szerettem, és ámulattal figyeltem minden mozdulatukat. Aztán 16 éves lettem, az édesanyám nem engedte, hogy ejtőernyőzni menjek, így 17 évesen kénytelen voltam írni magamnak egy szülői bejegyző engedélyt, és elkezdtem. Szüleimet később nem igazán érdekelte, hogy én milyen hobbit találok ki magamnak, elfogadták.

Van egy húgom és egy öcsém, ők már ugrottak tandemet, nem zárkoznak el előle. Régen 16 év volt a korhatár, ma 15 év, illetve fontos, hogy valaki 140 centinél magasabb legyen. Eddig 1750-szer ugrottam. Mindig a repülőterétől és a repülőgéptől függ, milyen magasságból. A helikopter 3500 méter magasra megy föl, egy repülőgép 2500–4000 méterre! 4000 méter fölötti magassághoz engedélyt kell kérni. A mi repülőterünk Balatonkilitin és Kaposújlakon van. Néhány évvel ezelőtt még lehetett Budapest felett is ugrani, a budaörsi repülőtérről felszállva. Ám amióta TMA légtér a főváros kb. 50 kilométeres körzete, erre nincs lehetőség. Ez azt jelenti, hogy Ferihegy légi forgalma miatt nem lehet Budapesten és közvetlen közelében felemelkedni 1500 méternél magasabbra – ez pedig nem elég magas egy tandemugráshoz!

– *Az ejtőernyőzés mellett szakmát kellett tanulni és munkát vállalni. Mit választottál?*

– Érettségiztem, autószerelő lettem. A cégnél, ahol elkezdtem dolgozni, volt egy srác, aki ernyőzött, elvitt magával, és tanítani kezdett. Később dolgoztam taxiként, amit a taxis sztrájk után abba is hagytam. Egy másik cégnél autót kezdünk szállítani. Magyarországra Belgiumból, Svájcban és más országokból, de egy balesetből kifolyólag csigolyatorést szenvedtem. Miután meggyógyultam, 1992–94-ig buszt vezettem, később elkezdtem kamionozni. Először belföldi, majd nemzetközi fuvarokat vállaltunk. Amikor Ausztriába és a szomszédos országokba szállítottunk, akkor minden másnap itthon voltam. Aztán következett a szállítás Hollandiába,

Ma már 4000 méter magasan nagyjából azt csinálisz, amit akarsz. 1750-szer ugrott tandemet. A Mennysorság Tourist tagja. 2006-ban magyar bajnok volt csapatban. Ugyanebben az évben a IX. Jamaikai Kupán, a legjobb kamerás díját kapta. Feleségét rávette motor- és búvárvizsgára, fiait karatéznak.

Spanyolországba, Németországba, egyik országból a másikba, ilyenkor másfél hetet voltam a legtávolabb távol a családomtól. Itthon leginkább vasat szállítottam, külföldön mindent, ami ponyva alatt szállítható, papírt, lisztet, az utolsó években telefonokat, értékesebb elektronikai berendezéseket. GPS-szel követték bennünket, vagyis nem térhettünk le az adott útvonalról. Csak meghatározott parkolóknak és pihenőhelyeken állhattunk meg. Ilyenkor leginkább laptopon néztem dvd-eket, fél füllel hallgattam, olykor oda-odapislantva. A hajnali vezetések voltak a legrosszabbak. Ám a családom és az ernyőzés miatt végül úgy döntöttem, hogy abbahagyom a kamionozást.

– *Vezetés közben értek balesetek, sérülések?*

– Volt három kamionos balesetem, úgy hogy semmi bajom nem lett. Csodával határos módon nem sérültem meg. Emellett egyszer volt ejtőernyőzésből származó balesetem Szolnokon. Szárkapocstörés inszalag szakadással. De a balesetek számát tekintve ez elhanyagolható.

– *Arról lehet valamit tudni, hogy mikor ugrottak ki Magyarországon ejtőernyővel először?*

– Interneten olvastam, hogy az első magyar pilóta az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregében végzett katonai jellegű repülést 1919 augusztusában az olaszországi Piave fölött. Egy Heinecke „ülőpárna” elnevezésű ejtőernyővel menekült meg az égő, zuhanó repülőgépből és ért szerencsésen földet. Ejtőernyős ugrást 1936-ban a mátyásföldi repülőnapon Kovács repülő főhadnagy végzett. Az első magyar női ejtőernyős pedig Medveczki Bella ápolónő volt. Magyar ejtőernyős bajnokságot 1953-ban rendeztek a Dunakeszi repülőtéren. Ejtőernyős világbajnokságot 1951-ben a jugoszláviai Bled repülőtéren tartottak.

– *Ti is indulatok versenyeken?*

– 1989–99-ben válogatott kerettag voltam, akkor jött a csigolyatörés és kimaradtam. Ám 2006-ban a *Magyar Klasszikus Ejtőernyős Nemzeti Bajnokságot* megnyertük, nemzeti bajnokok lettünk. Régen nem volt semmi lehetőségünk versenyezni Magyarországon. 1984-ben a kiugró emberek nem közelíthették meg egymást a levegőben, szabály tiltotta. Az, hogy összekapaszkodj, az még

inkább tiltott volt. Mint sportot nem engedélyezték, ehhez képest ma már nemzeti- és világvérsenyek vannak, és jobbnál jobb felszerelések. Ma már bárki mehet világbajnokságra, megmérettetheti magát. Van klasszikus stílus, amikor adott helyre kell érkezni és közben különböző alakzatokat végezhet. Aztán vannak a különböző freestyle stílusok, amikor légideszkázás, spárgázás, bármi elképzelhető a levegőben. Vannak formaugrások, ahol 4–8–16 ember ugrik ki. Továbbá rekordkísérletek, amikor többen összekapaszkodnak és formát alkotnak a levegőben. 2006-ban 69 ponttal a negyedik lettünk, az első helyezett 73 pontot kapott. Vagyis nem sokkal maradtunk le. Az volt a lényeg, hogy 25 másodperc alatt ki tudott minél több alakzatot, több formát csinálni, annál több pont járt érte. Szintén 2006-ban, a *IX. Jamaikai Kupán*, a legjobb kamerás díját is megkaptam.

– *Valamikor, amikor tanultál, Te is tandempilótákkal ugrottál?*

– Nem. Régen kizárólag az ernyődre bízhattad magad. Az, hogy most egy vadidegenre bízzák magukat, ez sokkal bátrabb tett. Persze ma már 4000 méter magasan nagyjából azt csinál, amit akarsz. Sok testhelyzetben tudsz zuhanni, fejen, háton, ülőhelyzetben, állva. Aztán 1100 méterre elkezdsz csipogni az érzékelő, vagyis 800 méterig lehet alakzatokat csinálni, aztán ernyőnyitás következik. Az ernyő két oldala úgy néz ki, mint két félbe vágott csepp alak. Az elülső részük 9 csatornája levegővel töltődik meg, ami fenntartja a levegőben, és amíg fennmaradsz, zsinórokkal irányíthatod. Ezek a légcellás (paplan) ernyők fantasztikusan tudnak repülni, 1000 méter magasságból több kilométer vízszintes siklás megtételére alkalmasak. A tandemugrás alkalmával két ejtőernyőnk van. Beszélnek kék és piros zsinórokról, azok nincsenek, inkább úgy néznek ki, mint a bicikli bovdénének fém szála. Az ernyőt általában Franciaországból, Új-Zélandról vagy Amerikából lehet vásárolni. Az én főernyőm Új-Zélandról, a tokom Franciaországból származik.

– *Van úgy, hogy Te is félsz a levegőben?*

– Van az az embertípus, aki keresi a veszélyeket, kockára teszi az életét, én nem. Például más extrém sportok, a raftingolás, a

bungee jumping nem érdekel és nem is vonz. Ezeket sokkal veszélyesebbnek gondolom az ernyőzésnél. Ott minden olyan közel van, minden veszélyes elem, itt a levegőben meg minden olyan messze. Ha valamit az ember ésszel csinál az nem lehet veszélyes. Nem a technikával van a baj, hanem azzal, ha te hibázol. Ha például ugrás után kinyílik az ernyő, alatta betekeredsz, és egyre inkább téged is elkezdsz forgatni, akkor van egy pillanat, amikor még a pörgés előtt le kell oldani magad, mert halálos kimenetelű lehet a helyzet. Ritka a baleset! Persze a nagy hátszeleket nem szeretjük, meg a zárt felhőzetet sem. Zárt felhőzetben figyelni kell egymásra, nehogy összeütközzünk, ilyenkor kizárólag csak GPS-szel tudunk tájékozódni. Esőben a cucc, kamera, elázhat. Arról nem is beszélve, ha nagy sebességgel zuhansz, akkor az eső szúrja a fejedet. A mentőernyő 10 ugrásra elég, aztán leselejteznek, míg a többi sokkal többet kibír. Egy kicsit mindenképpen illik félni a levegőben. Olykor fölteszem a kérdést, hogy mi a fenét keresek itt. De a levegőben nagyon ki tudok kapcsolni, például volt olyan, hogy amikor vitt fel a repülő elaludtam, és csak a kiugrás előtt ébredtem föl. Akkor eszembe jutott, vajon előjönnek-e majd az alakzatok, mi mindent őriz a tudatalattim. De aztán rájöttem, hogy működik minden.

– *Milyen érzés ez a fajta repülés? Mit ad neked, szabadságot, szárnyakat?*

– Megfogalmazhatatlan, de ha mégis muszáj, olyan ez, mint a szex az istennel. A repülőt elhagyni, az fantasztikus érzés, másokkal együtt elhagyni még fantasztikusabb. Másoknak megmutatni vagy ha mások ugyanazt érzik, az határtalan öröm. Ha a levegőben kamerával vagyok mindig másokra figyelek, nem figyelem a földet, csak a célpontot. A kamera ugyanis mindent rögzít, és a Föld mindig gyönyörű.

– *Mit szól mindehhez a szűkebb családot, a feleséged?*

– A feleségem nem félt, úgy ismert meg, hogy az ernyőzés hozzátartozott az életemhez. Van két fiúnk, egyik 13 a másik 12 éves, ha ők rendszeresen ezt csinálnák, félténém őket. Karatéznek, és talán a sportnak is köszönhető, jól tanulnak. Úgy gondolom, hogy sokkal könnyebb az ő életük, mint

az enyém volt gyermekkoromban. Szerintem nekem sokkal jobb a kapcsolatuk velük, mint velem volt az édesapámnak. Gyerekként én egy szürke kiséger voltam, az ejtőernyőzés nekem csak pozitív élményeket adott. Valami olyasféle érzést, ami mással nem pótolható. Persze, amikor 2005-ben a feleségemmel először voltam bűvárkodni a Vörös-tengernél, Egyiptomban, rávettem, tegye le a bűvárvizsgát, mint ahogyan korábban a motorvizsgára is rábeszéltem. Úgy éreztem, a tengert 15–20 méter mélyen neki is látnia kell. A Vörös-tenger élővilága csodálatos! 2006-ban aztán ismét voltam a Vörös-tengernél, úgynevezett szafarin, amikor 1 hétig le sem szálltunk a hajóról. Négyyszer merültünk naponta. Hihetetlen izgalmas, amikor 1 órára van elég levegőd, és azt be kell osztanod. Figyelned kell a műszert, az áramlatokat. Ugyan van egy bűvárvetető, de mindig ügyelni kell a társaidra, önmagadra. Miközben a látvány leírhatatlan! Persze emellett szeretek még dartsózni, autót vagy motort bütykölni a garázsban, nyírom a fűvet. Vagyis semmiben sem vagyok különlegesebb, mint a többi ember.

– *Főállásban most mivel foglalkozol?*

– Elkezdttem 18 év után újra buszt vezetni. Élvezem, mert vannak, akik még ennyi év után is megismernek, beszélgetnek.

– *A rajtad lévő tetoválásokat megbámulják az emberek?*

– Kétféle embertípus létezik. Akinek van tetoválása az nem tartja érdekesnek, sőt nála ez természetes. Akin meg nincs, az vagy nem érti vagy nézegeti. A jobb vállamon orchideák vannak, ezek szépek, tiszták, a bal vállamon egy farkas, a csapatszellemet jelképezi, a kettő között, a hátam közepén meg van egy V2-es motorblokk. A hasamon egy kígyó, mert a kígyó, olyan túlélő féle, a bal lábamon, meg itt vagyok én, öreg koromban, amolyan se nem ember, se nem állat, előtte a Szaturnusz, mögötte a Nap, a csillagok...

– *Fontos, hogy minden járművön otthonosan mozogj, hogy mindig mindent megnyerj?*

– Nem ez a cél! Ha valamit elkezdek, szeretnék benne jó lenni. Magamnak akarok bizonyítani. Emellett fontos, hogy a hétköznapi bajokba az emberek ne éljék bele magukat túlságosan. Ha újra születnék, ugyanezt, ugyanígy csinálnám. Amíg az egészségem engedi tandemugrok, és vezetek. Valamiért semmi sem történik véletlenül. Azt csinálom, amiről gyerekkoromban álmodtam. Vagyis minden elérhető a földön, mint ahogyan a levegőben is! Bárki kipróbálhatja és érdeklődhet a részletekről.

Tábori Zsuzsa

Elérhetőségek:

Telefon:(06-20) 920-4900

E-mail: tandemugras@citromail.hu